

Wat houdt de Wet Kinderopvang in het kort in?

In het kort:

- De wet is ingegaan op 1 januari 2005.
- Wet kinderopvang regelt kwaliteit en financiering van kinderopvang.
- Ouders sluiten zelf een overeenkomst met het kindercentrum of gastouderbureau en krijgen zelf de factuur.
- Een deel van de kosten kunnen ouders terugkrijgen via de Belastingdienst/Toeslagen
- Toeslag vindt alleen plaats als kindercentrum of gastouderbureau bij gemeente staat ingeschreven.
- Tegemoetkoming van het Rijk is inkomensafhankelijk.
- Werkgeversbijdrage is m.i.v. 2007 verplicht
- Aanvullende tegemoetkoming is er voor eenoudergezinnen.
- Tegemoetkoming van gemeente of UWV is er voor specifieke gevallen, zoals kinderopvang bij re-integratie of inburgeringtrajecten.

Hoe regelt de Wet Kinderopvang de kwaliteit?

Met de Wet Kinderopvang regelt de overheid de kwaliteit van de kinderopvang. In de wet zijn basiskwaliteitseisen geformuleerd over onder andere veiligheid en gezondheid. Kindercentra en gastouderbureaus die aan alle eisen voldoen, worden in een register bij de gemeente opgenomen. Ouders hebben alleen recht op een inkomenstoeslag als het kindercentrum of gastouderbureau waarvan gebruik gemaakt wordt bij de gemeente geregistreerd is.

In de wet is vastgelegd aan welke kwaliteitseisen de kinderopvang moet voldoen. De wet verplicht het kindercentrum of gastouderbureau te zorgen voor de veiligheid en de gezondheid van de kinderen. Ook zijn zij verplicht ouders te informeren over het gevoerde beleid. Het kindercentrum is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de opvang. Bij gastouderopvang zorgt het gastouderbureau hiervoor.

BOinK, MOgroep en de Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang werkten samen op basis van het Convenant kwaliteit kinderopvang (januari 2010), dat bindend is voor de leden. In dit convenant zijn met name de regels voor gastouderopvang aangescherpt. Daarnaast is nu een verplichting tot een Meldcode kindermishandeling opgenomen.

Hebben ouders inspraak bij kinderopvang?

Elk kindercentrum of gastouderbureau is verplicht een oudercommissie in te stellen. De oudercommissie adviseert over tal van zaken, zoals over het beleid inzake veiligheid en gezondheid, openingstijden en de prijs. Het kindercentrum of gastouderbureau mag alleen afwijken van het advies als dat schriftelijk wordt beargumenteerd.

Wat is de rol van de gemeente bij kinderopvang?

De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht op de kwaliteit van de opvang. De GGD voert regelmatig inspecties uit. Het Rijk is verantwoordelijk voor het landelijke toezicht hierop. Sinds de Wet kinderopvang is alle formele opvang verplicht zich bij de gemeente te melden. De GGD

registreert en controleert de opvang. Daarmee bestrijdt de GGD illegale opvang en worden kindercentra die tekort schieten aangepakt. De wet geeft daarvoor handhavinginstrumenten. Voor meer informatie over een specifiek kinderdagcentrum kunnen de inspectierapporten van de GGD opgevraagd worden. Deze zijn openbaar. Het rapport is op te vragen bij het kinderdagverblijf of bij de gemeente.

Is registratie van kindercentrum of gastouderbureau een voorwaarde voor tegemoetkoming?

Als een kindercentrum of gastouderbureau voldoet aan alle eisen, wordt het geregistreerd in een register bij de gemeente. Kinderopvangorganisaties die nu al een vergunning hebben, zijn met de ingang van de Wet kinderopvang automatisch geregistreerd.

Let op: deze registratie is voor ouders van belang. Als het kindercentrum en/of gastouderbureau namelijk níet in het register voorkomt, bestaat geen recht op de inkomenstoeslag van het Rijk.

Wanneer kunnen ouders een bijdrage in de kosten voor kinderopvang ontvangen?

U krijgt kinderopvangtoeslag als u aan de volgende voorwaarden voldoet:

- U krijgt kinderbijslag of een pleegouderbijdrage voor het kind. Of u onderhoudt uw kind in belangrijke mate.
- Uw kind staat op uw woonadres ingeschreven.
- Het kindercentrum of gastouderbureau is geregistreerd. Bij gastouderopvang moet ook de gastouder zelf geregistreerd zijn.
- Het kind waarvoor u kinderopvangtoeslag vraagt, zit nog niet op het voortgezet onderwijs.
- U of uw partner betaalt de kosten voor kinderopvang.
- U en uw partner hebben de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning.
- U werkt, studeert, volgt een traject of inburgeringscursus. Dit geldt ook voor uw partner.

Ook voor een pleeg- of adoptiekind kunt u kinderopvangtoeslag krijgen als u aan de bovenstaande voorwaarden voldoet.

Welke uitzonderingen bestaan er op de toeslageregeling?

In sommige gevallen heeft men recht hebben op kinderopvangtoeslag, ook als er geen werkgever is. Als men bijvoorbeeld een inburgeringstraject volgt, studeert of een uitkering ontvangt en een re-integratietraject volgt, kan men een bijdrage in de kosten van kinderopvang ontvangen. Men ontvangt dan een vaste toeslag van UWV of de gemeente en een inkomensafhankelijke toeslag van de Belastingdienst/Toeslagen. Voor de doelgroep sociaal-medisch geïndiceerden is de financiering voor kinderopvang de verantwoordelijkheid van de gemeenten.

Hoe wordt de kinderopvang betaald?

De ouder(s) sluit een overeenkomst met het kindercentrum of gastouderbureau en betaalt zelf de rekening die men ontvangt. Vervolgens kan men een deel van de kosten terugkrijgen via de Belastingdienst/Toeslagen. De hoogte van de bijdrage die men zelf betaalt, is afhankelijk van:

- het aantal kinderen dat gebruikmaakt van kinderopvang

- de prijs van de opvang
- het aantal uren kinderopvang per kind
- het door de Belastingdienst vastgestelde inkomen of verzamelinkomen (= inkomen van beide partners)

Wat zijn de voorwaarden voor kinderopvangtoeslag?

Een ouder kan kinderopvangtoeslag krijgen als deze en zijn of haar toeslagpartner aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. De ouder werkt, volgt een traject naar werk, een opleiding of een inburgeringscursus;
2. Er is met het kindercentrum of gastouderbureau een contract afgesloten;
3. De ouder betaalt zelf een deel van de kosten van kinderopvang. Dit is de eigen bijdrage;
4. De ouder heeft de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning;
5. De ouder ontvangt kinderbijslag of een pleegouderbijdrage, of onderhoudt het kind in belangrijke mate;
6. Het kind gaat naar een geregistreerde kinderopvang;
7. Het kind staat ingeschreven op het woonadres van de ouder;
8. Het kind zit nog niet op het voortgezet onderwijs.

Hoe en wanneer vragen ouders de overheidsbijdrage aan?

Voor het aanvragen van de kinderopvangtoeslag moet men de volgende vijf stappen zetten:

1. Vraag een offerte van een kindercentrum of gastouderbureau.
2. Spreek met de kinderopvangorganisatie de betalingswijze af.
3. Verzamel de gegevens over het (gezins-)inkomen.
4. Download het aanvraagprogramma van de Belastingdienst of vraag het aanvraagformulier aan bij Belastingdienst/Toeslagen, telefoon: 0800 – 0543.
5. Zorg ervoor dat de aanvraag *uiterlijk 8 weken voor de eerste gewenste maandelijkse betaling* bij Belastingdienst/Toeslagen is.

Men vraagt de overheidsbijdrage eenmaal per kalenderjaar aan bij een apart onderdeel van de Belastingdienst: Belastingdienst/Toeslagen. De Belastingdienst verwerkt de aanvraag en controleert of men voor de toeslag in aanmerking komt. Als dat zo is, maakt de Belastingdienst de toeslag in maandelijkse termijnen rechtstreeks aan de ouder over. Binnen 8 weken na het indienen van de aanvraag start doorgaans de betaling. Eventueel kan men met het kindercentrum, gastouderbureau, tussenpersoon of bemiddelaar afspreken dat de Belastingdienst de toeslag direct aan één van hen overmaakt.

Men kan er ook voor kiezen de toeslag na afloop van een jaar aan te vragen. Men verwacht bijvoorbeeld dat er gedurende het jaar veel wijzigingen optreden in de persoonlijke financiële situatie of in het gebruik van de opvang. Als achteraf namelijk blijkt dat de ontvangen toeslag te hoog is geweest, moet men het te veel ontvangen bedrag natuurlijk terugbetalen, inclusief de verschuldigde rente.

Wanneer is de toekenning van de toeslag definitief?

De hoogte van de toeslag wordt gebaseerd op schattingen voor het volgende jaar van het (gezins-)inkomen. Deze heeft men op het aanvraagformulier aangegeven. Na afloop van een jaar beschikken de ouders over de definitieve gegevens, zoals het toetsingsinkomen en de gemaakte kosten. Men doet hiervan opgaaf bij de Belastingdienst en dan vindt eventueel verrekening plaats.

Heeft men recht op kinderopvangtoeslag bij werkloosheid?

Bij werkloosheid of het beëindigen van een onderneming (uitschrijving Kamer van Koophandel vereist) bestaat er normaal 3 maanden - in 2015 6 - maanden recht op kinderopvangtoeslag. U moet daarbij uitgaan van het aantal uren dat u werkte in de maand voordat u stopte. Deze 3 cq. 6 maanden gaan in op de 1e dag van de werkloosheid. Dit geldt ook voor de eventuele toeslagpartner.

Als er een zg. traject naar werk, scholing of inburgeringscursus wordt gevolgd bestaat er recht op kinderopvangtoeslag voor het aantal maanden dat dit loopt, d.i. maximaal 230 uur per kind per maand. Het gaat om werkelijke opvanguren. Als er na afloop minder uren zijn verbruikt, mogen die uren in de rest van het jaar worden gebruikt. Als er een een verplichte inburgeringscursus wordt gevolgd, dan kan er alleen kinderopvangtoeslag worden uitgekeerd als de cursus wordt gevolgd bij een gecertificeerde instelling.

Heeft men recht op kinderopvangtoeslag bij werkloosheid van de partner?

Stel: u werkt en uw partner is op 1 januari werkloos. Als uw partner gedurende het hele kalenderjaar niet werkt, dan kunt u in principe geen aanspraak maken op een toeslag van het Rijk.

Stel: u werkt en uw partner is werkloos maar hij vindt in hetzelfde kalenderjaar weer een baan en gaat werken. U komt dan het hele kalenderjaar in aanmerking voor kinderopvangtoeslag. Als uw partner op 1 januari werkt maar gedurende hetzelfde kalenderjaar werkloos wordt, hebt u ook gedurende dit hele kalenderjaar recht op kinderopvangtoeslag.

Alleen gedurende het kalenderjaar kunt u aanspraak maken op de kinderopvangtoeslag. Als uw partner op 1 januari van het volgende kalenderjaar geen baan heeft, vervalt uw recht op de toeslag.

Let op: als u of uw partner een uitkering ontvangt en een re-integratietraject volgt, kan er ook aanspraak worden gemaakt op kinderopvangtoeslag. UWV of de gemeente betaalt dan de vaste toeslag en de Belastingdienst/Toeslagen de inkomensafhankelijke toeslag. Dit geldt alleen voor de periode dat u of uw partner meedoet aan een re-integratietraject.

Heeft men in het buitenland recht op kinderopvangtoeslag?

Als men in het buitenland woont en van kinderopvang gebruikmaakt, kan men u onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor de toeslag kinderopvang. Om een toeslag voor kinderopvang te krijgen, hoeven ouders die buiten Nederland wonen niet allebei in Nederland te werken of hier een uitkering te ontvangen en een re-integratietraject te volgen. Als één van hen in Nederland werkt en de ander doet dat in een land van de Europese Unie of in Noorwegen, IJsland, Zwitserland of Liechtenstein betaalt de Belastingdienst de toeslag ook uit. Dit geldt ook als één van de ouders een uitkering ontvangt en een re-integratietraject volgt.

De kwaliteit van de kinderopvang moet gelijk gesteld kunnen worden aan de eisen die daarvoor in Nederland gelden. Buitenlandse kinderopvang die aan deze eisen voldoet, wordt opgenomen

in een centraal register buitenlandse kinderopvang van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Kinderopvang in België en Duitsland hoeft niet meer te worden geregistreerd. Wel moeten ouders beschikken over een document waaruit blijkt dat de opvang voldoet aan de nationale regelgeving.

Bestaan er nog bedrijfsplaatsen?

In de oude situatie was het vaak zo dat een werkgever een overeenkomst had met een kindercentrum of gastouderbureau, in de vorm van bedrijfsplaatsen. Soms sloot de werkgever die overeenkomst rechtstreeks met het kindercentrum of het gastouderbureau. Maar meestal ging dat via een intermediaire organisatie die in opdracht van de werkgever de kinderopvangregeling uitvoerde. De werkgever vroeg vervolgens een bijdrage aan de ouders. Met de Wet Kinderopvang gaat het precies andersom: ouders hebben een overeenkomst met een kindercentrum en/of gastouderbureau en zijn verantwoordelijk voor de betaling (maar krijgen een toeslag incl. werkgeversbijdrage). Daarmee zijn de bedrijfsplaatsen zoals die voor 2005 bekend waren komen te vervallen.